

Slaný

Kraj: Středočeský

Správní obvod: Slaný

Nadmořská výška: 277 m n. m.

Počet obyvatel: 14 825

Adresa URL: www.meuslany.cz

Okres: Kladno

GPS souřadnice: 50.230462N, 14.086944E

První pís. zmínka: 1239 (785 let)

PSČ: 274 53

Památky a zajímavosti Slaný

Ve 30. letech 12. století byl ve Slaném postaven malý raně středověký jednolodní kostel sv. Gotharda. Jeho základy překryl presbytář dnešního pozdně gotického kostela téhož zasvěcení. V jádře románská bazilika byla definitivně přestavěna po roce 1450 a dokončena byla v roce 1520. V této době bylo částečně na starších základech zaklenuto dnešní trojlodí, postaven presbytář a sakristie. Presbytář je sklenut síťovou klenbou, vyzdobenou na počátku 16. století malbami žehnajícího Krista, evangelistů a andělů s nástroji Kristova umučení. Při této příležitosti byla na svorník klenby v presbytáři umístěna hlava Krista z doby před rokem 1450. Přestože byl kostel radikálně obnovován v letech 1874 a 1890 architektem Rudolfem Štechem, dochoval se v něm původní pozdně gotický dřevěný krov a v západním portálu pozdně gotické dveře z počátku 16. století.

Poloha chrámu na strategicky nevýhodném místě nad bažinou vedla k tomu, že tento okraj města musel být chráněn opevněním. Tvořila jej mohutná Pražská brána, vodní příkop, z něhož je doposud zachována vodní nádrž - tzv. Brod, a Červená bašta. Další městské brány - Lounská a Velvarská - byly méně výstavné, zatímco od západu vedla do města jen fortna pro pěší.

Město Slaný vznikalo v hranicích, které dosud zachovala zástavba historického jádra dnešního Slaného. Náměstí i průběh ulic zůstaly v této části prakticky dodnes stejné jako ve středověku. Dnes nacházíme jen v několika úsecích zbytky dvojitého věnce hradeb, který oddělil od města původní tržní osadu pod Slánskou horou, kde tak postupně vzniklo Pražské předměstí. Z opevnění se na severní straně zachovala právě Černá bašta a z bran zůstala do dneška jen brána Velvarská. Dnes je Černá bašta zrekonstruována a městskou radou byla v počátku 90. let dána k užívání slánské skautské organizaci. Díky tomu je její stav velice zachovalý, včetně přilehlých prostorů.

Ve Slaném se nachází kostel Nejsvětější trojice - původně protestantský, postavený v letech 1581-1602 na místě jednoho z městských popravišť zvané Golgata, byl roku 1623 zpusťován. V letech 1655 - 1662 k němu byl přistaven klášter, kostel byl obnoven a roku 1657 byla uvnitř postavena Loretánská kaple. Dnes je sídlem řádu Bosých karmelitánů, kteří se po 200 letech vrátili zpět do naší země a sídlí mimo Slaného ještě v Praze.

K dalším památkám patří vlastivědné muzeum, Modletický dům, městská radnice a hospodářská záložna. V roce 1984 se historické jádro města stalo městskou památkovou zónou.

